OWE
K'a fi ọlun wẹ osi k'a fi osi wẹ ọtun ni ọwọ fi i mọ.

Irohin Yoruba

VOL. IX No. 448 MONDAY FEBRUARY 8, 1954 KOBO KAN (1d.)

E MA A POLOWO
Oja Nyin Sinu
Iwe Irohin Yoruba

IPADE IGBIMO ETO ISELU TITUN FUN ILU NIGERIA PARI NI IROWOROSE

EKO—Ni ọjọ Aje ti ise ọjọ kini osu keji ọdun yi ni awọn Igbimọ fun eto iṣelu titun fun ilu Nigeria pari ipade wọn ti nwọn ti bẹrẹ si ṣe lati ọjọ kọkandinlogun osu kini ọdun yi. Eṣiti Ọgbẹni Oliver Littelton Alamojuto Awọn Ilu Amọna Ijọba Gẹẹsi wa ṣe pẹlu awọn aṣoju Ẹgbẹ Oṣelu Nigeria.

Pataki ninu awọn Eto ilan na ti nwọn mu wa si ipinnu ninu ipade na ni lati fun igun mẹtẹ-a ti a pin Ijọba-ilu Nigeria si ati ilu Kamaruu e ni agbara lori eto iṣelu Ijọba wọn ju ti atẹhinwa ọ.

Nwọn pin awọn apapọ onisowo ti nta ọja ile wa (Nigeria Marketing Board) si abẹ Ijọba kọkan, nwọn si pin owo ti o wa ni ipamọ fun Ẹgbẹ isowo na si ọna mẹta. Apapọ gbogbo owo na jẹ Ẹgbọkandinlogun o din ọgọrun ọkẹ pọnun (£74, 000000). Ọgọrun din l'egbẹsan ọkẹ pọnun (£34, 000,000) fun Ijọba Iwọ orun (Yoruba) Ẹgbefa ọkẹ pọnun [24, 000-000] fun Ijọba Ariwa (Hausa) ati Ẹgbẹrin ọkẹ (£16,000000) pọnun fun Ijọba Ila-orun (Ibo] ati Kamaruu (Cameroons).

2 Nwọn fun Ilu Kamaruu ni ominira lati ma a da Igbimọ Ijọba wọn ṣe laipapọ mọ ti Ilẹ Ibo (Eastern Region) mọ. Nwọn si ya wọn ni ọkẹ marundinlogun p ọ n u n (£300,000) lati fi toju iṣẹ iselu Ijọba wọn.

3 Nwọn pin awọn osiṣẹ Ijọba Nigeria si abẹ awọn Ijọba wọnyi bakanna.

4 Nwọn pin awọn iṣẹ Kotu si abẹ awọn Ijọba wọnyi bakanna. Ṣugbọn lati ile ẹjọ "West African Court of Appeal" ni nwọn a ti ma a gbe ẹjọ kotẹmilọrun lọ si apapọ ile ẹjọ "Federal Supreme Court" l'Eko ati lati ibẹ ni ẹjọ yio ti ma a rekọja si Igbimọ nla Ile-Ejọ ilu Oyinbo. (Privy Council.)

5 Nwọn gba gbogbo eto owo pinpin ti Iwadi Chick (Chick Report) bi o ti tọ lati pin owo-ina Ijọba ilu kọkan si ati ti Apapọ Ijọba (Federal Government) ati ti Kamaruu.

6. Awọn Ẹgbẹ Action Group si fi si iwaju ipade na pe ki awọn o fi si ipinu pe eyikeyi ninu awọn Ijọba inu ilu Nigeria le gba Ominira wọn ni aseko ti nwọn ba fẹ, nwọn si pinnu pe ki eto yẹn ma iti wa si ipinnu na titi nwọn a fi ri ayẹwo eto ti awọn ti ṣe yi, titi yio fi di ibẹrẹ ọdun 1956.

Ki nwọn to tuka awọn aṣiwaju Ẹgbẹ oṣelu kọkan ti o wa si ipade na si sọ ọrọ alaye wọn bi nwọn ti ni ero pe awọn eto wọnyi fi le wulo si fun ilọsiwaju ilu Nigeria. Ọgbẹni Oliver Littelton Alaga Ipade Igbimọ na si dupẹ lọwọ wọn gẹgẹ bi awọn ti ṣe dupẹ lọwọ rẹ pe ko si edeaiyede kan titi nwọn fi mu ipade na wa si ipari.

Siga-murada ti o sọ pe bi Igbimọ na ba daru on a fi ina si i ki on to lọ. A dupẹ ko mu siga na titi o fi lọ.

Aworan oke yi ni ti awọn Olori awọn Ẹgbẹ Oṣelu Nigeria ati ti kamarun nigbati nwọn pari ipade atunṣe eto ofin iṣelu Nigeria ati Ọgbẹni Lyttelton to ṣe alaga ipade na lati ọwọ osi Dọkita E. M. L. Endeley, Ọlọla Ọbafẹmi Awolọwọ, Ọlọla Oliver Lyttelton, Dọkita Nnamdi Azikiwe ati Sardauna Sokoto.

Aje'ya mo'ya

HAUSA KAN PADANU EHIN MEJI A/I PONUN MERIN ṢILE MEJI

KANO—Laipẹ yi ki ọdun ti o kọja yi to pari ni ija nla kan ṣẹlẹ ni ilu Adẹjia, ni buṣọ mọkandinlọgọfa si ilu Kano aw n eniа mẹfa ko bo ẹnikan ṣoṣo Alhadji M a l l a m Mallami, nwọn si lu Alhaji na titi ehin meji fi ka silẹ jade lẹnu rẹ.

Ni arin ọsẹ ti o kọja yi ni Onidajọ Agba (Chief Alkali) si pa a laṣẹ ninu idajọ rẹ pe ki awọn enia

Wo oju iwe kẹrin

Oba Adele se Lyttelton l'alejo

EKO—Ni irọlẹ ọjọ 'Ru ti iṣe ọjọ kẹtadinlọgbọn oṣu kini ọdun yi ni Alaiyeluwa Adele Keji Ọba Eko ṣe Ọlọla Oliver Lyttelton Alamojuto awọn ilu amọna Ijọba Gẹẹsi ti o wa fun Ipade atunṣe Eto iṣelu titun fun ilu Nigeria l'alejo ni Gbọngan Apejo Ile Ẹgbẹ "Island Club."

Awọn enia ti o wa si ibi ase alejo na to irinwo. Bi nwọn ti nwọle ni Ọba Adele na ti iṣe alakoso Igbimọ Munisipa Eko, pẹlu Oloye Rotimi Williams Alaga Igbimọ Munisipa Eko ati D. M. O. Akinbiyi Akọwe Igbimọ Munisipa na bẹrẹ si fi olukuluku wọn si aye ijoko ti a ti pese silẹ fun wọn. gbogbo nwọn na ni Ọlọla Lyttelon si nki wọn tifẹtifẹ nibi ase na.

A ko tun ṣẹṣẹ le ma a sọ bi ase alẹ ọjọ ti gbadun to mọ. Irohin ko to amojuba. a ko ṣẹṣẹ tun le ma a sọ ti inawo ase alẹ ọjọ na mọ, "wiwọn epo abi a'rowo ra a," o dun o si dara d'opin.

Ninu awọn Ọba, Oloye, Ọlọla ati awọn Ọga pataki pataki ninu iṣẹ Ijọba ti o wa ṣibẹ ni awọn Alaiyeluwa Aderẹmi Kini Ọni Ifẹ, Ọba Ọlọwọ, Ọlọla Gomina John Macpherson ati Iyawo rẹ. Ọlọla Ọbafẹmi Awolọwọ, Awọn Oloye oni-fila funfun Eko, awọn Dokita Akinola Maja, J. Akanni Doherty, Ibiyinka Ọlọrun-Nimbẹ, Adajọ Agba Olumuyiwa Jibowu ati Aya rẹ, Ọlọla Sardauna Sokoto. Abubakar Tafawa Balewa, Mohamadu Ribadu, S. L. Akintọla, Okon Afipo, Ẹni Ajoku, A. C. Nwapa. Oloye Arthur Prest, E. O. Okunlọwọ, H. O. Davies, Ọgbẹni J. S. O. Ogunnaike, Ọgbẹni ati Iyaafin A. O. Ransome-Kuti ati ọpọlọpọ ti ko si aye lati darukọ wọn.

Owe

ẸNITI O BA MỌ IYI WURA NI A NTA A FUN.

REDIFFUSION
FOR LESS THAN THREEPENCE PER DAY
you can obtain
NEWS
MUSIC
EDUCATION
ENTERTAINMENT
FROM 6 A.M. TO 11 P.M.
IN YOUR OWN HOME
APPLY AT OFFICES IN LAGOS, IBADAN & ILESHA.

Ki a wa ni irẹpọ

INU wa yio dun pupọ ti awọn oṣelu wa gbogbo ba le ni igbagbọ pe ninu irẹpọ ni ilu wa ṣe le ni orukọ ti o le wa ni dogbandogba pẹlu awọn orilẹ-ede ti a ngbọ okiki orukọ wọn bi ilu nla ati ilu ominira ninu aiye.

Ki iṣe gbogbo inkan ti a ri pe o dara ti a si gbagbọ pe o le mu ilọsiwaju wa fun orilẹ-ede wa ni a nkọ ni iwa, nitoripe o rọrun lati sọ ati lati kede rẹ si etigbọ gbogbo enia pe ki a ni irẹpọ, ki gbogbo ajumọṣe-papọ wa le yọri si rere, ṣugbọn nigbati a ba rwi ti a ko ba ṣe e nkọ, kini a ro pe yio yọrisi? Ẹtanjẹ ati idarudapọ ni.

Ọpọlọpọ mọ pe irẹpọ dara ninu ajumọṣe iba ṣe ni ọna ibi tabi ni ọna rere, nitoripe ole, ọlọṣa ati apania mọ pe ti awọn ba ni irẹpọ ni awọn le fi ṣe ibi wọn yọri ti aṣiri wọn ko fi ni i tu. Ki iṣe iru irẹpọ bẹ ẹ ni a fẹ fun ara ilu wa.

Irẹpọ ti a nfẹ ni pe ki a panupọ ki iwa ole, jaguda, apania, agbowo-ẹhin, ajẹribu, onijibiti ati iwa abailu-jẹ le dinku tabi ki o maṣe si rara ni ilu wa ni a nfẹ irẹpọ fun.

Ti a ba nwasu iwa rere kan fun awọn ẹlẹgbẹ wa, ẹ jẹki a yẹ ara wa wo bi awa paapa ba ti yege si ninu iwa rere na tabi bawo ni ẹgbẹ ti a jẹ ọkan ninu rẹ ti npapọ fi idi iṣẹ rere mulẹ si ni arin ilu wa.

A nfi ojojumọ kigbe pe k'a rẹpọ! k'a rẹpọ!! k'a rẹpọ!!! ṣugbọn iwa bi o le ba jẹ ki o ba jẹ ni awọn miran nhu, nitoripe nwọn nri owo kojọ lori rẹ, nwọn nga soke lojojumọ lori asiki iwa ibajẹ, nwọn si ni igbagbọ pe bi awọn ba ni irẹpọ pẹlu awọn ti ntun ilu ṣe, orukọ awọn ko ni yọ, awọn enia ko si ni gba awọn ni ọga onimimọ tabi ọga oṣelu, nitorina o dara ki awọn lo ọgbọn ori awọn ni ọna atako ki awọn si i pe niọna rere fun awọn enia. Iru iwa ainirẹpọ bayi ngmu abuku ba ilu ni.

Ẹ jẹki a ni irẹpọ ninu iṣẹ rere ati iwa rere ni arin ara wa si ara wa, si ilu wa ati si enia gbogbo. Nigbati iwa irẹpọ wa fun iṣẹ rere ba di mimọ fun gbogbo ilu okere, nigbana ni a to le gbe ogo ilẹ wa yọ, ti a o si le fi ara wa han pẹlu igberaga pe "ọmọ Nigeria ni mi."

ADINWO-IWE-YI-KU

Lati 7/6d si 5/6d.

Iṣẹ Egbogi

OTTO FERO

[illegible]

[illegible] Iwosan ni Ode Ifẹ

Ẹ wa ra a lọwọ

LIADI A. IBIWUNMI,

46, Mola ney Bridge Street,

AGOS.

KINI O TO KI OKUNRIN NA SE?

Lati owo J.A. Ola Sekoni-Shop Gombe

OLOTU, inu mi yio dun ti ẹ ba le gba mi laye diẹ ninu Iwe Irohin nyin akọmọlọgbọn ati eyiti o maa ndani laraya lati sọ itan yi, eyiti mo ni ero pe yio ṣe awọn onkawe nyin ni anfani pupọ lati inu idahun ti awọn ọjọgbọn yio fi ṣe alaye dahun ibere mi na.

Itan na lọ bayi:-

Ni aiye atijọ awọn ọkunrin mẹta kan wa ti o jẹ wipe nwọn njẹ onjẹ atata nwọn si nmu ọti atata nigbagbogbo, nwọn si nlo awọn orisirisi aṣọ ti o ni owo lori, bi ọmọ oloni ni nwọn maa nṣe l'ojojumọ. Iyalẹnu pupọ ni o jẹ fun gbogbo awọn ara ilu na nipa pe awọn okunrin mẹta wọnyi ko ni iṣẹ lọwọ ati pe ole ki i saba ja ni ilu na, awọn ọkunrin mẹta wọnyi ki i lọ siṣẹ ni idalẹ ti awọn ara ilu le fi ni ero si wọn pe nwọn nlọ jale lati ẹhin-odi ni.

O pẹ pupọ ki o to han fun awọn ara ilu pe iṣẹ aidara ni awọn ọkunrin na nṣe ki nwọn to ma a ri owo, on ni pe bi oku ba ti ku ti awọn ẹbi ati ọrẹ oku na ba si ti lọ sin in tan, ti o ba ti di alẹ ọjọ na ni awọn ọrẹ mẹta yi yio ti lọ si sare oku na, nwọn yio si bọ gbogbo aṣọ ara oku na, nwọn yio si tun ko gbogbo ohun ti nwọn fi ṣe ẹyẹ oku na ti nwọn sin in pẹlu rẹ. Nwọn mọ ọna ti ẹnikeni ko fi ni i ni ifura si wọn ti nwọn yio fi ko o fun ẹnikan ninu wọn pe ki o ko eru oku na lọ si ọja ilu okere ki o lọ ta a wa. Nigbati o ba ta a tan yio pada wa si ile, nwọn a si jọ pin iye owo ti nwọn ba ta a.

Aṣa awọn ara ilu awọn "abọ'ṣọ-lara-oku" wọnyi ni pe ti oku ba ku idaji ohun ti o ni ni nwọn yio ko si inu sare oku na nigbati nwọn ba fẹ lati sin in. Sare wọn dabi iyara ile ni ṣugbọn ẹnu rẹ yio ri roboto. Lẹhinti nwọn ba ti tẹ oku na si inu sare pẹlu ohun gbogbo ti nwọn ti peṣe silẹ fun isinku na tan, nwọn yio yi okuta di ẹnu sare na.

Ni akoko kan olowo kan ku ni ilu yi nwọn si tẹ orisirisi aṣọ iyebiye sinu sare rẹ nwọn si ko awọn inkan mere-mere si inu rẹ (sare) na pẹlu, nwọn si ṣe ẹṣọ ti o ni owo lori pupọ fun oku na ki nwọn to gbe e sinu iyarai sare rẹ, nwọn fi oruka oni-okuta-iyebiye kan ti owo rẹ to ẹgbẹrun pọnun si i lọwọ, awọn ọmọ oloku na wa gbe okuta rabata kan di ẹnu iho sare na. Nigbati o to agogo mejọ alẹ ni awọn ọrẹ mẹta ole yi de, olukuluku wọn si nfẹ pe ki oruka-oni-okuta-iyebiye ọwọ oku na tẹ on lọwọ.

Eyi ti o kere julọ ninu awọn ọrẹ mẹta na ni o wọ inu iho sare oku na lẹhinti nwọn ti yi okuta ti nwọn fi di i loju kuro o si bẹrẹ si ko awọn ẹru oniyebiye ti oku na fun awọn meji ti o wa ni ẹnu ọna sare na, ṣugbọn o fi oruka yẹn pamọ daradara si inu ṣokoto rẹ, o si sọ fun awọn enia rẹ pe on ko ri i, nwọn ni ko wa a daradara o ni on wa kakiri on ko ri i.

Iwa na bi wọn ninu, agba inu wọn si fi ibinu yi okuta nla si ẹnu ọna sare na bi o ti nyi i si i ni o sọ fun ẹniti o bọ sinu sare na pe "Aya fi bi oruka na yio ba ṣe ọ ni anfani ni ọrun loku lailai o ko tun fi oju kan ile aiyeyi mọ" Awọn agba mejeji si ko ẹru ti oku na lọ si ile ti wọn.

Ọkunrin ti o wa ninu sare na bẹrẹsi sọkun ṣugbọn ko ri ẹni yi okuta na kuro fun un, aṣẹhinwa aṣẹhinbọ, o gba kadara ni tulasi. Laipẹ ni o ngbọ ohun awọn enia, o kọkọ ṣe bi awọn enia ti-on ni ati pe anu on ni o ṣe wọn ti nwọn fi tun pada wa. Nigbati o ṣeti daradara, o ri i pe ohun wọn yatọ si ti awọn ẹlẹgbẹ on. O mba ara rẹ sọ ọ pe bi on ki i gbe pe awọn ẹni na, nwọn ko ni i gbọ.

Ṣugbọn nigbati o gbọ ohun wọn ni pẹki-pẹki ni eti ẹnu ọna sare oku na, o wa ni mimọ pe awọn ole mẹta miran ni nwọn mba ara wọn damọran lori ati ko ẹru oku kanna.

Ẹnikan ninu wọn sọ pe ki nwọn si ẹnu ọna sare oku na ati pe ẹniti o ba ti ku ko ni agbara lati ṣe inkan ipalara fun alaye mọ.

Bi nwọn ti ṣi i ni ole ti o ti wa ninu sare na ba gan ẹniti o sọkalẹ wa sinu sare na lẹsẹ, o di ẹsẹ na mu gbagi-gbagi. Ole ti o ṣẹṣẹ yi okuta na kuro lẹnu sare oku na si sa gbogbo agbara rẹ lati gba ẹsẹ rẹ kuro lọwọ ẹniti o gan an ṣugbọn ko bọ si. O lọ ibosi pe "ẹ gba mi o!" Bi o ti lọ ibosi gbo o! ni awọn ẹlẹgbẹ ẹniti nwọn gan lẹsẹ ba b'ẹsẹ sọrọ, o di bi o ko lọ o ya a fun mi.

Ẹniti awọn di ni ẹsẹ mu na si fi agbara bọ lọwọ ẹniti o wa ni isale sare na, o si salọ laiboju wo ẹhin mọ nitoripe o ṣe bi oku ni o di on l'ẹsẹ mu, lẹhin na ni ẹniti o wa ninu sare na wa rapala goke o si yi okuta nla ti nwọn ti gbe kuro lẹnu ọna sare na sibẹ pada si aye rẹ.

Ibiti mo wa nre ni mo de yi o, nigbati ọkunrin yi jaja ṣe orire lati bọ kuro ninu isa-oku ati afonifoji ojiji iku [illegible] awọn ẹlẹgbẹ rẹ mejeji [illegible] ọkan si pe opin aiye [illegible] ni o de yẹn, ti o si pa[illegible]da de ile rẹ ni alafia, [illegible] o ba fi oju kan awọn ẹlẹgbẹ rẹ mejeji na kini o tọ ki o ṣe si wọn? Ọgbọn ni a sa wa ku[illegible] ọgbọn. Ẹ ba mi fi ọgbọn agba ro ohun ti o tọ fun [illegible] lati ṣe si wọn o?

Ẹ ku iṣẹ o, mo dupẹ aye ti ẹ gba mi, iwaju ni ọpa ẹbiti wa o ma[illegible] re si o.

Nwon Yan Clola J. Ola Adigun Ni Alaga

OGBOMOSHO-Ni ọjọ Iṣẹgun ti iṣe ẹjọ kọkandilogun oṣu ti o kọjayi ni Ijọba yan awọn enia fun amojuto Igbimọ awọn Ijọba Ibilẹ Ogbomọṣọ, nwọn si ṣe ipade akọkọ na ni Gbọngan Apejọ Ṣọhun, nwọn si yan Ọgbẹni J. Ọla Adigun, M. H. A. ni Alaga, Ọgbẹni A. Cooper, M. B. E. Ajẹlẹ kekere ilu na ati Ọlọla Ṣọhun Ogbomọṣọ si ba ipade na sọrọ, nwọn si fun wọn ni imọran pe ki nwọn wa ni ifọwọsowọpọ ki nwọn si mu ọna bi awọn ara ilu yio ti ṣe ma a san owo-ori dede pẹlu irọrun.

Ọlọla J. Ọla. Adigun sọ pe on mọ ọ lara, riri aiye ọlanlanla ti nwọn gbe on si ati pe on mọ iṣẹ ribiribi ti o wa fun ẹni[illegible] o ba wa ni aye na. O [illegible]

(Wo oju ewe kẹrin)

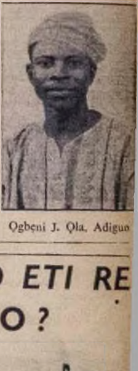

Ọgbẹni J. Ọla. Adigun

ABIYAMO ETI RE MELO?

Abiku ọmọ nda ọ l'amu bi?

Awọn arun wọnyi ha nyọ ọmọ rẹ lẹnu bi?

AIPERI, ỌRẸRẸ, INU-IWỌ, OSI, IGBONA, IKỌ, IGBẸỌRIN, OTUTU, IBA, JẸDIJẸDI

ati orisirisi awọn arun miran ti ima yọ ọmọde l'ẹ[illegible] ni igba EHINHIHU. Lọ ra "YARO" awo ig[illegible] arun ọmọde ni fun gbogbo awọn arun ti ima [illegible] ọmọde lẹnu.

"YARO" ko pe meji ni gbogbo ilẹ Nigeria.

Ki iwọ ki o ri i pe orukọ "YARO" ni o wa la[illegible] igo na ki nwọn ma ba ta adamodi egbogi miran fun

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

Itumo Alo Akano

Eyi ni itumọ alọ Ogbeni C. Ade Akano Altas:- "Anu Oluwa pọ" Samreaboi Gold Coast ti o bere ninu Iwe Irohin Yoruba ti 7/12/53. Gẹgẹbi itumọ ti on paapa fi sọwọ si wa niyi:-

1. Isin 2. Imi ati Itọ. 3. Ile. 4. Ologbo a t i Tabili 5. Igi Iyana. 6 Ojuọrun, Ofurufu ati Ilẹ. 7. Ekanna ọwọ ati t'ẹsẹ. 8. Iha (Hariha) agbado. 9. Asọ Ibora tabi asọ Irọ 'binrin. 10. Owo. 11. Ipenpeju, 12. Ewu. 13. Ekolo. 14. Obi.

Awọn ti o fi itumọ alọ na sọwọ ni orukọ wọn wa ni isalẹ yi ati iye ti onikaluku mọ ninu itumọ alọ na.

1. Salawu Saberẹdowo, Owowo, Station mọ marun No. 3, 5, 6, 7 ati 9.
2. B. A. Lawal, R. F. C. Ltd., P. O. Box 44 Ibadan mọ marun No. 3, 5, 7, 10 ati 12.
3. Michael Babatunde, Driver No. 40 Popo Street Oshogbo, mọ mẹrin No. 3, 5, 6 ati 7.
4. S. A. Ajao, Olowolagba Tailor, Oke'ba Ikirun. Ko mọ ọkan rara.

A dupẹ lọwọ ẹniti o bere ati ẹnyin ti ẹ fi idahun sọwọ. Oluwa a ma a bukun ọgbọn nyin o.

OLOTU

A ngbadun Iwe Irohin Yoruba

Inu mi yio dun pupọ ti ẹ ba le jẹ ki ero mi si nym yi jade fun kika si etigbọ gbogbo awọn onkawe Irohin Yoruba nitori ero mi na jẹ ti ọpọ awa Yoruba ti a ngbe Zaria, (Oke-Ọya)

Inu wa dun nigbati a ri Iwe Irohin Yoruba ti 11/1/54 pe o dara, o si kun pupọ ju ti atẹhinwa lọ, sibẹsibẹ a nfẹ ki ẹ sọ ọ di oloju-ewe mẹjọ [8 pages] tabi ki o ma a jade ni ẹmeji larin ọsẹ kan.

Bi owo tẹ ba le si i a o ma a ra a, a ko lẹ sọ pe nitori ti Iwe Hausa "Gaskiya Tafi Kwabo" jẹ kọbọ kan pelu oju-ewe mejila (12 pages) ki a titori iyẹn pe ki Iwe Irohin Yoruba ma lẹ'wosi.

Olọrun yio ran nyin lọwọ o, ẹ jowọ ẹ tete ba wa fi eyi s'ero, ẹ o si ri pe a o tubọ ma a ra a pupọ si i ni.

Mo dupẹ fun aye ti ẹ gba mi. Iwaju ni ọpa ẹbiti o ma a re si o.

Emi ni,
A. O. Sule
Zaria City

EMA A KA IWE Irohin Yoruba

Ọlọla Oliver Littelton ndagbare fun awọn Igbimọ Apero lori atunṣe Eto Iṣelu Nigeria, nigbati nwọn pari ipade na.

DANDAN L'OWO-ORI, ORANYAN L'ASO-IBORA

(Lati ọsẹ to kọja)

Mo ro wipe lẹhin igba yẹn ni awa sọ di aṣa ti gbogbo wa nsọ wipe "dandan lowo ori, ọranyan laṣọ ibora." E jẹ ki a wa da a silẹ ki a sa a wayi, ewo ni ko to kọ ọgbọn ninu awọn ọrọ ilu mejeji yi, ti Ijẹbu-Ode yẹn ni koto ki a fi kọ ọgbọn ni tabi ti Abẹokuta ni koto kọ ọgbọn ni? Ki a ma tun fi ti ilẹ ibomiran ṣe apejuwe, ti arin wa ni yẹn, nitori idi eyi ẹnyin ọmọ Yoruba ẹ jẹki a ronu ara wa wo, ki a ye hu iwa omugọ ti ko mu ilọsiwaju wa fun wa, awa ti o jẹ wipe ilu ọlọgbọn ati oye ni Oluwa da wa si, a si ti ibi aṣa kiko ba ara wa jẹ kalẹ, ti a fi sọ gbogbo anfani ilẹ wa nu nipa aigbọ ọrọ si ara wa lẹnu mọ.

Ọrọ mi yi le lodi leti ẹlomiran, ṣugbọn bẹbẹkubẹ ibẹ lo mbọ. Bi ti atẹhin wa ba jinna loju nyin, ẹ lọ wo ti awọn Ajaṣe ti ẹnu ọjọ mẹta yi, iyẹn tilẹ jinna ju, ẹ lọ wo ti Eruwa ti ko iti pari tan yi, nje nwọn ti bẹrẹsi san owo ori nibẹ tabi nwọn ko iti san an rara? Nitoripe dandan ni owo ori ọranyan ni asọ ibora.

Nitori idi eyi mo fi iwe mi yi bẹ awọn enia ti o ku ti rogbodiyan yi si tun wa ninu ilu wọn wipe ki nwọn fi gbogbo apejuwe mejeji ti o ti kọja yi ṣe arikọgbọn, ki nwọn tete gba imọran na larin ara wọn ki nwọn maje ki o di ija mọ, ki Oluwa ma jeki a ri Ogun ni ilẹ wa mọ o.

Ilu ọmọluwabi ni gbogbo Ilẹ Yoruba, ẹ ma jẹ ki a fi aṣa kiko ba afa wa jẹ mọ, ẹ jẹ ki a ni ẹni ifẹ larin ara wa, ki a ye lo ẹmi ikorira fun ara wa, ki aiye le dara fun wa. E jowọ, mo bẹ nyin ni, ẹnyin ọmọ Iya mi, Ẹgba, Ijẹbu, Ijẹṣa, Ọyọ ati gbogbo ilu Yoruba ọmọ Iya kanna ni gbogbo wa.

Kosi ẹniti ibi le ba ninu ilu kan ti ko ni kan ilu keji nitorina Oluwa ma jẹki a ri ibi o, Amin. Nitorina, ẹ lọ ṣe akiyesi owe abawua Ajapa o-ẹnyin ti o ku, ẹ lọ fi ti ẹleni ti o ti kọja ṣe arikọgbọn o. O si di igba diẹ o, Olotu.

O Nwo Egbo San O Si Nmu Ara Gbe

Lo 'Mentholatum' fun egbo ati ekuru tabi kuruna. Lo o ni ojojumọ. Ko nira rara lati lo. Iwọ sa fi pa ibiti o ndun ẹ 'Mentholatum' njẹ ki awọ ara dan bọrọ-bọrọ. O dara fun gbogbo ohun ti o le vọ awọ ara lẹnu. Nitoripe yio mu u kuro, yio si jẹ ki awọ ara dan. Tete lọ ra idẹ tabi agolo "Mentholatum" kan.

Sa Ma a Fi Pa ara

Bere Fun Men-tho-la-tum

Ti o wa ninu agolo ati idẹ.
Eyi ti o ṣe pe awọn The "Mentholatum" Co., Ltd. Est. 1889) Slough, England nikan n ṣe e.

MENTHOLATUM

Ko si are fun mi

Alaiyeluwa Ọba Adele Keji ati Ọlọla Oliver Littelton jijọ ndọwẹkẹẹrin nibi ase ti Ọba na pe fun un.

Ọlọla Adigun Di Alaga

(Lati oju ewe keji)

se apejuwe aipa iṣẹ ribiribi ti awọn Alamojuto Igbimọ Munisipa Eko ṣe, eyiti Oloye Dokita Abayọmi jẹ Alaga wọn, o si ni ki nwọn jẹki awọn ṣe afarawe bẹẹ ninu iṣẹ amojuto tiwọn na yi ki awọn Asoju Igbimọ titun to wa bẹrẹ iṣẹ wọn ninu oṣu kẹrin ọdun yi.

O sọ lori owo ori pe o tọ o si yẹ ki awọn parapọ pelu awọn ara ilu lati ri i pe awọn san owo ori laseko ati pe larin oṣu kan ti owo na ba ti to san ki olukuluku ti san tirẹ. O fi ye wọn ninu ọrọ rẹ pe bi awọn enia ba nfẹ awọn nkan anfani nwọn gbọdọ san owo fun un, nwọn ko le ri wọn lọfẹ.

Nigbati o sọ ọrọ rẹ tan ni nwọn wa yan awọn enia sinu igbimọ kọọkan ti yio mojuto iṣẹ kọkan bi iṣẹ owo ori, ẹkọ ati awọn nkan miran.

Ọlọla S. L. Akintọla (Central Minister of Health) rañṣẹ ki wọn pe ki Ọlọrun run wọn lọwọ ninu iṣẹ nla ti nwọn yan wọn si na.

Egbe Afenifere Se Ajodun

AYIREBI G.C.-Ni ọjọ Abamẹta ti iṣe ọjọ keji oṣu kini ọdun yi ni Ẹgbẹ Afẹnifẹre Inisha ṣe ere ọdun. Aṣọ ẹgbẹjọda ti o gb'owolori pupọ ni gbogbo ọmọ Ẹgbẹ na lo delẹ. Awọn enia pataki pataki ti ilu na ati ti awọn ilu agbegbe ibẹ ni nwọn pe sibẹ lọjọ na, ere na dun o larinrin.

Iyaafin Debora Ọladoyinbo ti iṣe Iya Ẹgbẹ na fi orisirisi onjẹ aladun ati orisirisi ọti ati ọpọlọpọ siga tẹ gbogbo ọmọ ẹgbẹ ati alabaṣẹyẹ ọjọ na lọrun. Ọgbẹni S. Aroyehun Baba Ẹgbẹ dabira fun awọn ọmọ Ẹgbẹ rẹ pelu awọn ẹmẹwa Iya Ẹgbẹ awọn Iyaafin Mumuani Ajile Ọtun Iya Ẹgbẹ ati Ọyaniwẹ Balogun Iya Ẹgbẹ.

Awọn ti nwọn fi ṣe alaga lọjọ na ni awọn Ọgbẹni Alphonso Afọlabi ati Gbadamọsi Okunọla ati Andrew Taiwo. Awọn ọmọ Ẹgbẹ na paapa si fi orisirisi onjẹ adidun ati orisirisi ọti ati ọpọlọpọ siga tẹ gbogbo awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na lọrun.

Diẹ ti aye wa fun lati darukọ ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na ni awọn Ọgbẹni Gbadamosi Bamgbade Giwa, Bakare Aṣiyanbi (Majẹkobajẹ), S.O. Oyekunle (Balogun), Amos Odurinde Lawson (Alaṣẹ), J.B. Olanipẹkun (Akọwe Ẹgbẹ), Lawani Oladọṣu, R. Olarinoye, awọn Iyaafin Comfort Aṣabi, Aṣana Asunkẹ, Ṣifawu, Raliatu, Maria ati Abẹgẹli.

Ki Oluwa jẹ ki ọpọlọpọ ọdun ṣoju ẹmi gbogbo wa fun rere. Amin.

Omo - Ibile Omuaran Se Ipade

OMUARAN VIA ILORIN-Ni ọjọ Ẹti ti iṣe ọjọ karun oṣu tokọja yi ni dede ago mẹjọ arọ ni ẹṣẹ gbogbo ọmọ ibilẹ ilu Omuaran pe ṣọṣọ si gbọngan apejọ Alaiyeluwa Olomu Omuaran lati ṣe eto bi ilu na yio ti ṣe ma a fi ni ilọsiwaju ni gbogbo ọna ti o le fi wu ni lori. Ọba Olomu Omuaran ba gbogbo ipade ọjọ na sọrọ iwuri pupọ lori bi ilu na ti ṣe le ni ilọsiwaju, awọn Ọgbẹni D.O. Matanmi, J. F. Oyedepo ati J.A. Tinuoye si gbe e lẹsẹ ninu ọrọ wọn.

Nwọn ṣe alaye pe ki nwọn rañṣẹ si awọn ọmọ ilu Omuaran ti wọn wa ni idalẹ pe ki nwọn ma se gbagbe ile ati pe ki nwọn wa ni isowọpọ pelu awọn ọmọ ibilẹ Omuaran ti nwọn ko lọ si idalẹ lati le ri i pe ilu na lọsiwaju dede. Ipade na dun pupọ, irohin ko to amojuba ni.

Lasisi Subuloye de S'Eko

EKO- Ni ọjọ Ẹti ti iṣe ọjọ kẹdogun oṣu kini ọdun yi ni Ọgbẹni Lasisi Ṣubuloye onibara Iwe Irohin Yoruba ni Mpraeso Gold Coast ba Ọkọ Elefin gunlẹ si Eko, on pẹlu ọrẹ rẹ Ọgbẹni Samuel Adisa.

Nigbati o di ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kejidinlogun oṣu na ni nwọn kọja lọ si Abeokuta lati lọ ṣe ibẹwo awọn ọrẹ ati enia wọn ti o wa ni ilu na, nwọn si pada ni ọjọ keji si Eko.

Lẹhin ọsẹ na ni nwọn wa ṣe ibẹwo Olotu Irohin Yoruba, ki nwọn to pada si ibujoko iṣẹ wọn ni Mpraeso Gold Coast ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kẹdọgbọn oṣu na. Alọ a dara abọ asunwọn. Ki Oluwa fẹ ipade wa o.

Aje'ya mo'ya

(Lati oju ewe kini)

mẹfa na Salailu, Barde, Dan Bura, Yaro Dauda, Sabo ati Imoru pe ki nwọn lọ fun Alhaji na ni pọnun mẹjọ abọ (£8:10:0) fun ehin rẹ meji ti o ka nigbati nwọn nja.

Idajọ na ko tẹ Alhaji na lọrun ni o ba lọ pe ẹjọ si Kotu Ijọba Oyinbo [Magistrate Court] ni Kano pe on yio gba adọjọ pọnun (£150) lọwọ awọn onija on na fun ehin meji ti nwọn jẹki o fi agbara ka kuro lẹnu on.

Nigbati Adajọ Kotu Ijọba Oyinbo na yẹ ẹjọ na wo, o si ri wipe bi Alikali Agba ti da ẹjọ na si ti dara to, nitorina iye owo ti Alkali sọ pe ki awọn onija rẹ lọ san fun gan an yẹn na ni ki o fi ara mọ ati pe ki Alhaji na ti o wa fi ẹjọ sun lọ san pọnun mejila ṣile mejila (12 guineas) owo irinṣẹ fun awọn onija rẹ na. Ajẹ'ya-mọ'ya, o padanu ehin meji, o tun padanu pọnun mẹrin ṣile meji.

Irohin Odogbolu

ODOGBOLU-- Ni ọjọ kẹrinlelogun oṣu kini ọdun yi ni Ọgbẹni M. B. Odujẹbẹ, ọkan ninu awọn ọga Oluta - Iwe - Irohin l'Eko, ṣe ikomọjade ọmọ kunrin kan ti Ọlọrun fi ta on ati aya rẹ lọrẹ.

Ariya ikomọjade na dun o larinrin ni Itun Orisu, Adugbo Odo, Odogbolu, awọn Alfa ti o ṣe eto suna ọmọ na ni Tijani Anowosile ati Balogun Digboloke ati awọn ọpọlọpọ musulumi, nwọn si sọ ọmọ na ni, Wasiyu Oduwọle. Nwọn si jumọ ya fọto papọ fun iranti aṣeyẹ na.

Irohin ko to amojuba ni inawo baba ọmọ na fun jijẹ ati mimu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na, awọn enia si njo nwọn nyọ titi ilẹ ọjọ na fi ṣu.

Diẹ ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na ni Ọgbẹni Lamidi Odujẹbẹ, Iyaafin Wosilatu Peter, Musi Bandaro, Afusatu Odujẹbẹ, Osenatu Odujẹbẹ, Simbi Belo, Ọgbẹni Fasasi Odujẹbẹ, Oloye B. F. Odujẹbẹ ati ọpọlọpọ ti ko si aye a ti darukọ wọn. Ki Oluwa da ọmọ na si ki O si fi ire kari awọn alabaṣẹyẹ o. Ọgbẹni M. B. Odujẹbẹ baba ọmọ na si ti pada s'ẹnu iṣẹ rẹ l'Eko.

Adeyinka Oyekan Gbo Esi

EKO-Aṣoju Ijọba Nigeria ti da esi iwe ẹbẹ Ọmọ-Ọba Adeyinka Oyekan pada fun un wipe, Ọgbẹni Oliver Lyttelton, Alamojuto awọn Ilu Amọna Ijọba Gẹẹsi (Secretary of State for the Colonies) ni ki on o fi yẹ e pe "ọrọ afọbajẹ a ko fi ọba jẹ" ti nwọn nfa mọ ara wọn lọwọ l'Eko ko kan on.

O ni ti o ba ni alaye kan lati ṣe pe Ọba jijẹ tọ si on ki o lọ ṣe alaye na fun Aṣoju Ijọba Eko (Admistrator of the Colony) ki Aṣoju Ijọba Eko na si fi si etigbọ Gomina-Kekere Ijọba Iwọ-oorun Nigeria ni Ibadan. Bi nwọn ba ti ri i pe o tọ o si yẹ si nwọn a ma a ba a yanju rẹ.

"Ibi a nre la de yi ọran buṣe !"

Iwe Adura

Iwe Adura Oro-Ọfẹ 3/6d
Iwe Adura Isoopiwada fun aṣẹ ogoji ọjọ 1/6d
Rira jado Baba-Aladura
S. A. Adewunmi
72 ati 75 Ibadan St. Ebute-Metta ati ni 138 Denton Street Ebute-Metta

IRORA ORISIRISI

IRORA OJIJI TABI EYI TI O NG MU ARA GAN

Nigbati awọn ẹrẹe 'Kidneys' ba nlọ tiko ti nwọn si nfẹ [illegible] ... Didun orike [illegible]

A se "De Witt's Pills" lati se iranlọwọ [illegible] ... de ni si irora mọ.

[illegible]

Kini se ti iwọ na ko fi ni tete loo fun [illegible] tete lọ sure ra loni.

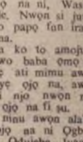

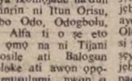

De Witt's Pills jẹ egbogi pataki fun ẹhin didun, Iwora, Lakuregbe, Arinka, atanlatan ati bẹẹ bẹ lọ.

IJẸRI SI WA

Egbogi De Witt's Pills se eyiti a se pelu imọtoto ti gbogbo awọn eroja ti a fi sẹ si ṣe pipe.

DE WITT'S PILLS for Kidney and Bladder Troubles

Printed & Published by Service Press Ltd
5/7 Apnogbon Street, Lagos.